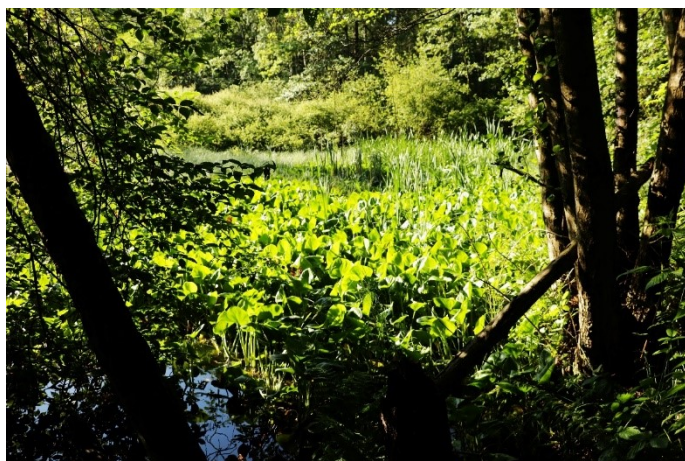


Záměr na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném znění
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb.

přírodní památka

V Koutech



1. Název zvláště chráněného území:

V Koutech

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

přírodní památka - dále jen "PP" (ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění - dále jen "zákon")

3. Předměty ochrany a jejich popis:

3.1 Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Předmětem ochrany je ekosystém mělkých stojatých vod a vodního toku s navazujícími mokřadními biotopy, populace čolka obecného a d'áblíku bahenního.

3.2 Popis předmětů ochrany a cílů ochrany:

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Ekosystém vodního toku	2	Jedná se o drobný tok potoka Debrný. Z větší části se nachází v narovnaném zahloubeném korytě. Bez významné vegetace. Menší části s přírodě blízkým korytem s výskytem vzácnějších druhů hmyzu vázaných na drobné tekoucí vody – jepice (<i>Ephemeroptera</i>), chrostíci (<i>Trichoptera</i>), pošvatky (<i>Plecoptera</i>).	a
M1.6 Mezotrofní vegetace bahnitých substrátů	5	Přírozeně druhově chudé společenstvo s dominancí d'áblíku bahenního (<i>Calla palustris</i>) a ostřice zobánkaté (<i>Carex rostrata</i>) se vyskytuje v bývalé vodní ploše v nejvlhčích partiích.	a
Ekosystém mělkých stojatých vod	<1	Zvodnělá část se v současnosti nachází pouze na malé výměře přírodní památky, výtopa rybníka má v důsledku havarijního stavu terestrický charakter. Na zvodnělou část je vázaná populace čolka obecného (<i>Lissotriton vulgaris</i>) a dalších obojživelníků	a

M1.7 Vegetace vysokých ostřic	30	Vegetace vysokých ostřic pokrývá významnou část bývalé vodní plochy. Společenstvo je poměrně druhově bohaté. Uplatňují se v něm typické druhy, především ostřice měchýřkatá (<i>Carex vesicaria</i>), v menší míře o. zobánkatá (<i>C. rostrata</i>), významné je zastoupení druhů podmáčených luk – pcháč bahenní (<i>Cirsium palustre</i>), tužebník jilmový (<i>Filipendula ulmaria</i>), blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>), vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>) aj.	a
-------------------------------	----	---	---

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
d'áblík bahenní <i>Calla palustris</i>	NT	V PP se nachází stabilní populace (nižší desítky m ²) porůstá nejhlubší část vodní plochy poblíž hrázky. Biotop má charakter postupně se zazemňující tůň.	a
čolek obecný <i>Lissotriton vulgaris</i>	VU	Zavodněná část mokřadu u hrázky. Populace nižší desítky jedinců. Pravděpodobně se zde rozmnožuje.	a

** stupeň ohrožení dle červeného seznamu cévnatých rostlin (Grulich & Chobot 2017)

4. Cíl ochrany:

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Ekosystém vodního toku	Drobný vodní tok v přírodě blízkém korytě s výskytem přirozených společenstev vzácnějších druhů hmyzu.	<ul style="list-style-type: none"> délka – 100 m přirozený charakter koryta – mělké, přirozeně meandrující, dno šterko-kamenité se zastoupením jiných frakcí, např. drobné bahnité a písčité sedimenty. přítomnost společenstev vzácnějších druhů hmyzu (jepice (<i>Ephemeroptera</i>), chrostíci (<i>Trichoptera</i>), pošvatky (<i>Plecoptera</i>)).
M1.6 Mezotrofní vegetace bahnitých substrátů	Přirozeně druhově chudé společenstvo s dominancí především d'áblíku bahenního.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha – min. 500 m² absence dřevin pokryvnost d'áblíku bahenního (<i>Calla palustris</i>) a ostřice zobánkaté (<i>Carex rostrata</i>) min. 80 %

Ekosystém mělkých stojatých vod	Otevřená vodní plocha s výskytem vodních makrofyt a podmínkami pro rozmnožování obojživelníků a vodních bezobratlých	<ul style="list-style-type: none"> rozloha – min. 1500 m² přítomnost vodních makrofyt 5–30 %
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	Zachování ekosystému bez významného zastoupení dřevin a druhů rákosin.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha – max. 600 m² pokryvností dřevin max. 15 % celková pokryvnost druhů typických pro biotop M1.1 – litorální rákosiny – do 20 %

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
ďáblík bahenní <i>Calla palustris</i>	Stabilní populace	<ul style="list-style-type: none"> porost na výměře min. 150 m²
čolek obecný <i>Lissotriton vulgaris</i>	Stabilní populace	<ul style="list-style-type: none"> rozmnožující se populace, nižší desítky jedinců

5. Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek:

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- povolovat a provádět změny druhů pozemků a způsobů jejich využití,
- provádět terénní úpravy, narušování půdního povrchu.
- sbírat či odchyťovat rostliny a živočichy, kromě výkonu práva myslivosti či sběru lesních plodů,
- umísťovat myslivecká zařízení sloužící k příkrmování a vnazení zvěře, deponovat krmení pro zvěř a provádět její příkrmování a vnazení,
- používat chemické prostředky a hnojiva,
- měnit vodní režim,
- umísťovat, povolovat a provádět stavby.

7. Vymezení ochranného pásma:

Pro zvláště chráněné území se nenavrhuje vyhlášovat ochranné pásmo. K zabezpečení zvláště chráněného území před rušivými vlivy je v souladu s § 37 navrhováno ochranné pásmo ze zákona, tedy spojitě po obvodu přírodní památky do vzdálenosti 50 m od hranic.

8. Územně správní zařazení území

8.1 PP:

kraj: Pardubický
okres: Chrudim
obec s rozšířenou působností: Chrudim
obec s pověřeným obecním úřadem: obec: Nasavrky
katastrální území: Nasavrky

8.2 OP PP:

kraj: Pardubický
okres: Chrudim
obec s rozšířenou působností: Chrudim
obec s pověřeným obecním úřadem: obec: Nasavrky
katastrální území: Nasavrky

9. Vymezení území a přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených záměrem na vyhlášení zvláště chráněného území:

Nové vymezení přírodní památky se navrhuje na podkladě souřadnic lomových bodů v systému S-JTSK (ESPG: 2065) převzatých z polohopisu digitalizované katastrální mapy.

Přírodní památka:

Katastrální území: 701637, Nasavrky

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2096		ostatní plocha	zeleň	689	689
2097		vodní plocha	vodní nádrž přírodní	4120	4120
2098		ostatní plocha	zeleň	538	538
2105		ostatní plocha	zeleň	1445	1455
2106		ostatní plocha	zeleň	618	618
2107		vodní plocha	koryto vodního toku	247	247
2108		trvalý travní porost		613	613
Celkem					8270

Ochranné pásmo přírodní památky:

Katastrální území: 701637 Nasavrky

Číslo parcely podle KN*	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
2104		ostatní plocha	zeleň	798
2130		trvalý travní porost		2130
2131		trvalý travní porost		1068
2132		trvalý travní porost		1069
2133		trvalý travní porost		3883
2134		trvalý travní porost		25982
2099		lesní pozemek		807
2100		vodní plocha	koryto vodního toku	1664
2103		trvalý travní porost		7354
2145		ostatní plocha	ostatní komunikace	2559
2109		ostatní plocha	zeleň	688
2110		trvalý travní porost		8576
2128		ostatní plocha	zeleň	2857
2129		trvalý travní porost		3139
2095		vodní plocha	koryto vodního toku	468
317/8		lesní pozemek		179016
Celkem				242 058

Pozn.: parcely jsou dotčeny pouze do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHU

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území:

PP: 0,8270 ha

OP PP: 2,74 ha

* Výměry částí parcel zasahujících do ochranného pásma PP byly orientačně stanoveny v prostředí GIS pomocí funkce Clip, a to na podkladu katastrálních map.

11. Odůvodnění záměru:

11.1. Historie ochrany území:

Původní pozemek byl vyhlášen chráněným územím již v roce 1949. Ochrana byla vztažena pouze na jednu pozemkovou parcelu, což nezabránilo zániku mnoha chráněných a vzácných druhů vyskytujících se na navazujících pozemcích – dle historických průzkumů. Na severní straně v ochranném pásmu PP se v minulosti vyskytovala mokřadní louka s výskytem prstnatce májového, v současnosti je toto území mladou olšinou (stáří do 40 let). Na východní straně v ochranném pásmu PP byla vlhká louka s výskytem upolínu nejvyššího – zanikla v 80. letech po zmeliorování sousedních pozemků. Po nevhodných

melioracích byla část ostřicových luk ve východní části PP přeplavena bahnem. PP je nyní vedena jako vodní plocha – přírodní. Historicky se jedná o mělký obtočný rybníček bez rybníčního hospodaření. V současnosti dochází k zazemňování změnou zaústění Debrného potoka. Nyní je původní koryto Debrného potoka zazemněné a zarostlé náletovými dřevinami a vodní plocha je tedy průtočná.

11.2. Hlavní důvody zpracování záměru na vyhlášení PP:

V Koutech představují jeden z mála zachovalých druhově bohatých mokřadů na Nasavrcku. Velice cenná jsou rostlinná společenstva, která jsou v lokalitě vyvinuta, a na ně těsně navázány populace bezobratlých živočichů. Mokřadní biotopy obývají četné druhy obojživelníků.

Nový záměr na vyhlášení tohoto území je nutný z důvodu špatně prostorově vymezených hranic současné přírodní památky. Ta byla vyhlášena na jednu pozemkovou parcelu, která v současnosti neexistuje. V rámci komplexních pozemkových úprav vznikly pozemkové parcely, které respektují přirozené hranice v terénu. Rozšíření PP západním směrem je dáno výskytem navazujících cenných lučních biotopů a dále potřebou opravy hráze a výstavby rozdělovacího objektu pro Horní rybník v Nasavrkách, aby bylo možné regulovat výšku hladiny navazující vodní plochy.

Důvodem je tedy jednoznačné vymezení hranice na podkladě aktuální katastrální mapy a zohlednění současného stavu přírodní památky.

11.3. K názvu zvláště chráněného území:

Název **V Koutech** vychází z místního pojmenování lokality v daném regionu. Daný mokřad je místně zván „Kouty“. Název se navrhuje zachovat i po novém vyhlášení památky.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Zvláště chráněné území je navrhováno v kategorii přírodní památka. Novým vyhlášením se dosavadní kategorie ochrany nemění. Jak je již výše uvedeno, jedná se nesporně o lokalitu s regionálním významem, který je dán zejména druhovou rozmanitostí mokřadních společenstev. Stejně tak je důležitý výskyt živočišných druhů, které jsou na tato zchovalá mokřadní společenstva vázány. Takové území může orgán ochrany přírody vyhlásit v souladu s ustanovením § 36 zákona za přírodní památku. Celkový charakter a druhová bohatost lokality bezesporu opodstatňují vyhlášení za zvláště chráněné území. Vyhlášením PP V Koutech bude zajištěno pokračování ochrany biologicky velmi významného území.

11.5. K předmětům ochrany:

Předměty ochrany jsou navrhovány tak, aby zahrnovaly hlavní přírodní hodnoty a biotopy přírodní památky V Koutech. Jedná se především o druhově pestré mokřadní biotopy, vodní tok a zvláště populace čolka obecného (*Triturus vulgaris*) a dábliku bahenního (*Calla palustris*).

11.6. K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 odst. 2 zákona tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP nebo se základními a bližšími ochrannými podmínkami CHKO Železné hory a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí. Některé potenciální rušivé vlivy, jako je například nadměrný pohyb turistů, nejsou v rámci navržených bližších ochranných podmínek regulovány, a to z toho důvodu, že jsou zahrnuty v již zmíněných bližších ochranných podmínkách CHKO Železné hory.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a) provádět změny druhů pozemků a způsobů jejich využití,

Předměty ochrany PP jsou vázány na stávající druhy pozemků. Proto změna druhů a způsobů využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětů ochrany PP. Je navrhováno vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody.

ad b) provádět terénní úpravy, narušování půdního povrchu,

Území PP je v současné době, s výjimkou jednoduché návštěvnické infrastruktury (informační panel) bez staveb. Jejich přítomnost by mohla znamenat ohrožení předmětů ochrany, stejně jako výrazné terénní úpravy či tvorba cestní sítě.

ad c) těžit nerosty, horniny a provádět geologické práce spojené se zásahem do území,

Stejně jako v případě terénních úprav, tak přítomnost těžeb či provádění geologických prací by mohla narušit celistvost biotopů a lokalitu druhů, které jsou předměty ochrany.

ad d) sbírat či odchytávat rostliny a živočichy, kromě výkonu práva myslivosti či sběru lesních plodů,

Přítomné populace rostlin a živočichů by mohly být sběrem či odchytom jedinců ohroženy, zejména pokud jde o populace cévnatých rostlin a bezobratlých, které jsou uvedeny v červeném seznamu, avšak nejsou předmětem zvláštní druhové ochrany. Z uvedeného regulativu je vyloučen výkon práva myslivosti a sběr lesních plodů, které nejsou shledány jako škodlivé.

ad e) umisťovat myslivecká zařízení sloužící k příkrmování zvěře, deponovat krmení pro zvěř a provádět její příkrmování,

Předmětem ochrany jsou oligotrofní biotopy, a proto je navržena regulace příkrmování zvěře, které byt' bodově, by mohlo zvyšovat obsah živin, ať už se jedná o živiny obsažené ve vlastních krmivech nebo o koncentrovanou defekaci zvířat v místě krmelišť a příkrmovacích zařízení. S příkrmováním, resp. zvýšenou koncentrací zvěře je spojené i riziko zavlečení nepůvodních druhů rostlin v krmivech, nadměrné narušování půdního krytu sešlapem.

ad f) používat chemické prostředky a hnojiva,

Přítomná společenstva jsou vázána na substráty s nižšími obsahy živin, zejména dusíku a fosforu. Hnojení zvyšuje obsah živin v půdě a tím vytváří podmínky pro rozvoj konkurenčně schopnějších druhů rostlin, které by mohly vést ke změně společenstev. Negativní efekt na přítomné populace by mohly mít rovněž změny chemické rovnováhy způsobené používáním chemických prostředků.

ad g) měnit vodní režim

Pro celý ekosystém PP je nezbytné udržet vodní plochu a vhodnou podmáčenost pozemků, protože většina předmětů ochrany je vázána na vodní plochu a navazující biotopy. Orgán ochrany přírody musí mít možnost ovlivnit případné změny vodního režimu.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Celá navržená hranice PP kopíruje hranice pozemkových parcel. Hranice jsou tak relativně dobře patrné i v terénu. Předmětné pozemkové parcely jsou oproti navazujícím porostům odlišné, protože jsou jiného typu (vodní plocha, vlhká louka, porosty dřevin).

11.10. K vymezení ochranného pásma:

Vyhlášení ochranného pásma není navrhováno, za dostačující je považováno OP dle § 37 zákona ve vzdálenosti 50 metrů od hranice PP. To zasahuje do okolních luk a lesních porostů s hospodářskými lesy obojí ve II. a III. zóně CHKO. Poskytují tak dostatečnou ochranu pro vlastní zvláště chráněné území.

Přílohy:

Mapové přílohy

1. Orientační mapa PP V Koutech (Mapa M 1)
2. Katastrální mapa se zákresem PP V Koutech (Mapa M 2)

Tabulkové přílohy

Soupis souřadnic lomových bodů hranice PP